

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти**

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра світової економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ДТЕУ

(пост. п. від «29» 08 2023 р.)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ /
INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2023

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автори: В.Г. Лежетьокова, канд. екон. наук, доцент
О.О. Шнирков, канд. екон. наук, доцент
О.В. Новак, канд. екон. наук

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
світової економіки 27 червня 2023 р., протокол № 13

Рецензенти К.І. Ладиченко, канд. екон. наук, доцент;
В.І. Щелкунов, Президент Асоціації «Український
національний комітет Міжнародної торгової палати»

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ / INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Міжнародні економічні відносини» призначена для студентів бакалаврату ДТЕУ денної форми навчання галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітніх програм «Міжнародний бізнес», «Міжнародна торгівля», «Міжнародний маркетинг».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідних освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів ДТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є формування у майбутніх фахівців з міжнародних відносин системи теоретичних та прикладних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин (МЕВ), а також професійних компетентностей, необхідних для ідентифікації та розв'язання складних задач і проблем, що виникають в процесі здійснення операцій у міжнародній сфері.

Завданням вивчення дисципліни МЕВ є здобуття студентами ґрунтовних знань для розуміння, аналізу та прогнозування процесів та явищ сучасного світового економічного розвитку.

Предметом вивчення дисципліни є основні положення та методи аналізу і прогнозування процесів та явищ міжнародних економічних відносин.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Знання

- проблем еволюції світового господарства;
- основних закономірностей розвитку процесів міжнародної економіки;

- видів та тенденцій розвитку елементів середовища МЕВ;
- сутності та передумов міжнародного поділу праці;
- основні методи ведення торговельних війн та причини застосування санкцій.
- механізмів включення України в міжнародний поділ праці та кооперацію в різних сферах економіки;
- сутності глобалізації економічного розвитку, основні глобальні проблем МЕВ та світового господарства.

Вміння

- обґрунтувати позиції України в провідних формах прояву МЕВ;
- обґрунтувати перспективи інтеграції України у систему світового господарства;
- оцінювати вплив міжнародного поділу праці на економічний розвиток країн світу;
- обґрунтувати перспективи залучення міжнародного капіталу у національну економіку;
- виявити вплив глобальних проблем МЕВ на світову та українську економіку.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Міжнародні економічні відносини» як обов'язкова компонента освітньої програми забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-професійними програмами:

✓ Міжнародний бізнес (ОС бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
3	Здатність навчатися та бути сучасно навченим	1-17
8	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	2, 4, 6-17
12	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	1-17
13	<i>Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість</i>	1-17
14	<i>Здатність адекватно оцінювати і прогнозувати економічні та соціальні явища, системність у прийнятті обґрунтованих рішень</i>	4, 7, 8, 17
<i>Спеціальні (фахові) компетентності за освітньою програмою</i>		
1	Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції	2, 3, 4, 5, 10, 17

2	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин	1-17
3	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку	2, 4, 17
4	Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях	6-17
5	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них	4, 7, 8, 17
7	Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин	13, 14, 15
8	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними	2-5, 8, 10, 16, 17
10	Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні	7, 8, 16, 17
11	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків	4, 5, 8, 17
12	Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин	1-17
13	Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах	7, 8, 16
15	Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України	3-17
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
1	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін	1-17
4	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища	1-17
7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	1-17
8	Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної	2, 4, 5, 10

	інтеграції	
9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій	6-15
10	Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку	2, 4, 17
11	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях	4-17
12	Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування	4, 6-17
13	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі	6-9
14	Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин	11-15
15	Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними	2-5, 8, 10, 16, 17
18	Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків	4, 5, 8, 17
20	Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин	11-15
22	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України	2-5, 8, 10, 16,17
25	Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища	4, 5, 8, 17

✓ **Міжнародна торгівля (ОС бакалавр)**

✓ **Міжнародний маркетинг (ОС бакалавр)**

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
3	Здатність навчатися та бути сучасно навченим	1-17
8	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	2, 4, 6-17

12	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	1-17
<i>Спеціальні (фахові) компетентності за освітньою програмою</i>		
1	Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції	2, 3, 4, 5, 10, 17
2	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин	1-17
3	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку	2, 4, 17
4	Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях	6-17
7	Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин	13, 14, 15
8	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними	2-5, 8, 10, 16, 17
9	Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками	1-17
10	Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні	8, 9, 16, 17
11	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків	4, 5, 8, 17
13	Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах	7, 8, 16
15	Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України	3-17
16	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності	1-17
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
1	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін	1-17
4	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням	1-17

	особливостей національного і міжнародного середовища	
7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	1-17
8	Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції	2, 4, 5, 10
9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій	6-15
10	Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку	2, 4, 17
11	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях	4-17
12	Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування	4, 6-17
13	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі	6-9
14	Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин	11-15
15	Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними	2-5, 8, 10, 16, 17
18	Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків	4, 5, 8, 17
20	Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин	11-15
22	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України	2-5, 8, 10, 16, 17
25	Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища	4, 5, 8, 17

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Міжнародні економічні відносини як економічна категорія

Місце дисципліни «МЕВ» серед економічних наук, структура та логіка викладання. Мета, предмет та завдання вивчення дисципліни. Інформаційне та методичне забезпечення дисципліни.

Сутність та значення МЕВ. МЕВ як економічна категорія.

Рівні розвитку МЕВ: функціональні, економічні, географічні або територіальні, суб'єктами діяльності.

Види та форми МЕВ, їх взаємозв'язок.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 9-15], 2 [с. 8-15], 4 [с. 9-30].

Додатковий: 8 [с. 6-9], 11 [с. 11-31].

Internet-ресурси: 30, 31, 34.

Тема 2. Світове господарство (СГ): об'єктивні умови становлення та особливості його розвитку.

Світове господарство: сутність, елементи і суб'єкти, етапи формування, фактори розвитку. Об'єктивні умови становлення та розвитку світового господарства. Суть і основні етапи розвитку світового господарства. Суть та види економічних законів світового господарства. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.

Типологізація країн світу. Причини нерівномірності соціально-економічного розвитку країн світу. Регіональний та суб-регіональний принцип групування країн світу.

Місце окремих угруповань країн у СГ і МЕВ. Провідна роль промислово розвинених країн у СГ. Країни, що розвиваються та країни зі зростаючим ринком: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура країн, що розвиваються.

Розвиток основних світових гравців: США, ЄС, Китай.

Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються, особливості їх МЕВ. Новий міжнародний економічний порядок (НМЕП) в контексті перебудови МЕВ. Проблеми інтеграції до світового господарства найменш розвинутих країн.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 19-24], 4 [с. 31-70], 5 [с. 8-35].

Додатковий: 1 [с. 34-78], 2 [с. 36-49], 8 [с. 24-27, 41-53, 381-393], 16 [с. 78-84], 23.

Internet-ресурси: 30, 31, 34-36.

Тема 3. Середовище розвитку МЕВ

Генеза середовища МЕВ, його структура й особливості. Природні та географічні особливості середовища, основні його складові впливу на розвиток МЕВ.

Економічне середовище функціонування МЕВ, стан ринкових відносини країн і особливості їх взаємовідносин. Інструменти регулювання МЕВ в економічному просторі.

Особливості дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні.

Політико-правове середовище. Характеристика факторів політико-правового середовища. Взаємодія політики та економіки в МЕВ. Політичні та національні інтереси окремих країн та регіонів. Політична стабільність та політичні форс-мажори. Правові регулятори МЕВ. Політико-правовий режим країни. Моделі державного управління.

Соціально-культурне середовище і його значення в розвитку МЕВ. Елементи соціально-культурного середовища. Характеристика факторів інфраструктурного середовища. Роль транспорту й інформаційно-комунікаційних систем у розвитку МЕВ. Цифровізація як фактор змін МЕВ.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 27-30], 2 [с. 16-20], 4 [с. 96-122], 5 [с. 36-52].

Додатковий: 8 [с. 15-19], 11 [с. 32-60], 12.

Internet-ресурси: 30, 40, 41.

Тема 4. Сутність міжнародного поділу праці та міжнародної спеціалізації.

МПП – базовий фундамент розвитку СГ і МЕВ. МПП як вищий ступінь розвитку суспільного поділу праці між країнами. Історичні етапи розвитку МПП. Теорії модернізації міжнародного поділу праці. Процес відособлення різних видів трудової діяльності на міжнародному рівні. Об'єктивна основа міжнародного обміну товарами, послугами та результатами інших видів діяльності. Вплив

науково-технічної революції на розвиток МПП. Сучасні організаційні форми втілення МПП. Особливості та тенденції розвитку сучасного МПП. Фактори формування та поглиблення МПП. COVID19 як фактор впливу на МПП.

Міжнародна спеціалізація виробництва. Спеціалізації країн на виробництві певних видів продукції. Спеціалізації країн в наданні певних послуг. Розвиток міжгалузевої та внутрішньогалузевої спеціалізації. Предметна, подетальна та технологічна спеціалізації. Міжнародна виробнича кооперація та науково-технічне співробітництво. Сучасні ознаки міжнародної виробничої кооперації.

Проблеми і передумови участі України в МПП. Інтеграція національного бізнесу до міжнародних виробничих мереж. Вплив повномасштабної збройної агресії РФ на території України на глобальні ланцюги виробництва та постачання.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2 [с. 35-60], 4 [с. 123-148], 5 [с. 543-563].

Додатковий: 1 [с. 56-125], 8 [с. 28-35], 25.

Internet-ресурси: 30, 37, 39-41.

Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція (МЕІ) та дезінтеграція в МЄВ

Сутність та передумови зародження МЕІ. Цілі і значення МЕІ. Передумови і фактори розвитку МЕІ в сучасних МЄВ. Форми та етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань.

Теорії МЕІ. Принципи оцінки інтеграції. Статистичні та динамічні ефекти інтеграції. Ефект створення торгівлі та ефект відхилення торгівлі.

Регіональний характер МЕІ як її особливість. Регіональні інтеграційні об'єднання промислово розвинених країн.

ЄС як найбільш ефективна та розвинена форма економічної інтеграції. Передумови та основні етапи розвитку інтеграційних процесів в західній Європі. Проблеми та перспективи подальшого розширення ЄС. Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). Європейський економічний простір (ЄЕЗ).

Проблеми розвитку економічної інтеграції в країнах Східної Європи. Центральноевропейська асоціація вільної торгівлі (ЦЄФТА). Євразійське економічне співробітництво (ЄврАзЕС). Євразійський

економічний союз (ЄАЕС). Проблеми створення Балто-Чорноморського союзу.

Співпраця України з ЄС за умов угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС.

Північноамериканська економічна інтеграція. Передумови створення Північно-Американської зони вільної торгівлі. Тристоронній договір про вільну торгівлю між Мексикою, США і Канадою (USMCA).

Особливості та розвиток економічної інтеграції на Латиноамериканському континенті. Латиноамериканська асоціація інтеграції (ЛААІ). Андська група. Центральнаамериканський спільний ринок (ЦАСР). Співробітництво Карибського басейну (КАРІКОМ). Спільний ринок країн Південного конусу (МЕРКОСУР). Проблеми та перспективи утворення єдиного інтеграційного об'єднання у Латинській Америці.

Регіональна економічна інтеграція в Африці. Основні економічні угруповання країн Африки. Економічне співробітництво західноафриканських держав (ЕКОВАС). Митний і економічний союз Центральної Африки (ЮДЕАК), його трансформація на економічний і валютний союз Центральної Африки (ЕВСЦА). Спільний ринок країн Магрибу. Спільний ринок Східної і Південної Африки (КОМЕСА). Співробітництво розвитку Півдня Африки (САДК). Проблеми та перспективи створення континентальної зони вільної торгівлі на африканському континенті.

Особливості розвитку економічної інтеграції в країнах Азії. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН, АСЕАН+). Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії (СААРК). Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС). Угода про всебічне регіональне економічне співробітництво, RCEP – (Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement)

Проблеми та перспективи участі України в регіональних інтеграційних процесах.

Сутність та зародження міжнародних економічних дезінтеграційних процесів в світі. Локальна та глобальна дезінтеграція. Теорії міжнародної економічної дезінтеграції. Чинники міжнародної економічної дезінтеграції. Ознаки міжнародної економічної дезінтеграції. Показники міжнародної економічної дезінтеграції.

Сучасні дезінтеграційні процеси в світі та ЄС (BREXIT), (CATALEXIT). Фактори економічної дезінтеграції країн СНД.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 184-205], 4 [с. 471-503].

Додатковий: 4, 8 [с. 360-366], 11 [с. 213-228], 19 [с. 12-75], 23.

Internet-ресурси: 30, 32, 34-36, 39, 40, 42.

Тема 6. Міжнародна торгівля товарами як основна форма МЕВ

Роль міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. МТ як одна з провідних форм МЕВ. Сучасні тенденції розвитку МТ. Обсяг та динаміка МТ. Основні показники МТ. Місце розвинутих та країн що розвиваються та зі зростаючим ринком в МТ. Позиції найменш розвинутих країн в МТ. Вплив пандемії коронавірусу на світову торгівлю.

Географічний розподіл та структура сучасної МТ. Структура світового товарообігу. Збільшення взаємної торгівлі промислово розвинених країн.

Переорієнтація від товарів з низкою доданою вартістю, на товари з високою доданою вартістю в сучасній системі МТ. Штрихове кодування та стандартизація обліку товарів. Всесвітня багатогалузева система ідентифікації, штрихового кодування та електронних комунікацій – GS1. Асоціація Товарної Нумерації України GS1-Ukraine.

Види і форми МТ. Зустрічна торгівля. Міжнародні торги (тендери). Міжнародні виставки, аукціони. Сучасні Інтернет аукціони. Інтернет-майданчики для проведення міжнародних торгів. Особливості біржової торгівлі. Формування цін на світових товарних біржах. Особливості біржових товарів. Сучасні міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю. Інтернет-трейдинг. Цифрові інструменти міжнародної торгівлі.

Електронна торгівля в системі МЕВ. Структура інформаційно-комунікаційного сектору світової економіки. Причини виникнення явища електронної торгівлі в системі МЕВ. Роль інтернет – економіки та електронного бізнесу як сучасних рушіїв МЕВ. Учасники міжнародної електронної торгівлі. Спрямування, обсяги та місце електронної торгівлі в мережевій економіці. Види міжнародної електронної торгівлі та їх особливості. Платформізація цифрової економіки (GAFAM, BAT).

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 33-41], 3 [с. 35-45], 4 [с. 196-237], 5 [с. 53-70], 23, 28.

Додатковий: 10, 11 [с. 133-212].
Internet-ресурси: 30, 32, 37.

Тема 7. *Регулювання міжнародної торгівлі товарами*

Система регулювання міжнародної торгівлі. Національний рівень регулювання міжнародної торгівлі. Зовнішньоекономічна політика держави та її основні складові. Міжнаціональний рівень регулювання. Дискримінаційні торговельні режими. Преференційний торговельний режим. Наднаціональний рівень регулювання міжнародної торгівлі. Регіональні та преференційні торговельні угоди.

Зовнішньоторговельна політика держави. Тарифні та нетарифні інструменти державного регулювання зовнішньоторговельних відносин. Інструменти торговельного захисту.

Функції нетарифного регулювання. Інструменти прямого обмеження імпорту / експорту, стимулювання експорту. Приховані методи нетарифного регулювання.

Тенденції розвитку сучасної системи регулювання міжнародної торгівлі.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 42-44], 2 [с. 63-95], 3 [с. 56-67], 4 [с. 246-259].

Додатковий: 8 [с. 123-136], 11 [с. 340-369], 22, 29.

Internet-ресурси: 30, 31, 33-36.

Тема 8. *Міжнародні торговельні війни та економічні санкції в системі МЕВ.*

Сутність торговельних війн. Торгове суперництво. Захоплення закордонних ринків. Попередження торгової «окупації» національної економіки. Причини та методи ведення торговельних війн. Економічна війна. Наступальні торговельні війни. Оборонні торгової війни. Форми торговельних війн. Характеристика форм торговельних війн.

Сучасні світові торговельні війни та причини їх виникнення. Торговельні війни: США-Китай, США-ЄС, ЄС-Китай, США та інші країни. Україна в сучасних торговельних війнах. Україно-російські торговельні війни. Торговельна експортна блокада України російською федерацією. Роль СОТ у вирішенні торговельних війн.

Сутність та види міжнародних санкцій. Еволюція та розвиток міжнародних санкцій. Причини запровадження міжнародних

економічних санкцій. Цілі міжнародних економічних санкцій. Типи та ефективність міжнародних економічних санкцій. Санкційна політика США та ЄС по відношенню до рф. Українські економічні санкції проти рф. Санкційні пакети ЄС проти росії за її вторгнення в Україну. Аналіз впливу застосованих проти рф санкцій.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 4 [с. 238-245].

Додатковий: 3 [с. 13-152], 4, 18 [с. 4-11], 24, 27.

Internet-ресурси: 30, 34-36.

Тема 9. МЕВ у сфері послуг

Місце світового ринку послуг в МЕВ. Умови розвитку світового ринку послуг. Особливості послуг як товару. Динаміка та структура торгівлі послугами. Секторальні ознаки розвитку міжнародних ринків послуг.

Класифікація послуг в міжнародних економічних відносинах. Класифікація послуг за галузевою структурою.

Методи надання послуг за ГАТС.

Інформаційні технології в МЕВ. Види сучасних інформаційних технологій. Властивості та класифікація інформаційних технологій. Розповсюдження ІТ-технологій.

Регулювання МЕВ в сфері послуг. Роль ГАТС у регулюванні міжнародної торгівлі послугами.

Проблеми участі України в міжнародній торгівлі послугами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 46-68], 4 [с. 260-298], 5 [с. 389-542].

Додатковий: 11 [с. 133-212], 26.

Internet-ресурси: 30, 32, 37.

Тема 10. Міжнародний рух капіталу в системі МЕВ

Сутність та форми міжнародного руху капіталу
Поняття та складові інвестиційного клімату. Види інвестицій. Причини міжнародного переміщення капіталу. Чинники, що зумовлюють міжнародний рух капіталу. Інфраструктура міжнародного ринку капіталів. Форми міжнародного руху капіталу.

Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності: суть, його цілі, інструменти. Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні інвестиційної діяльності. Роль міжнародних корпорацій у русі капіталу. Трансфертне ціноутворення.

Динаміка міжнародного руху капіталу у 21 ст.

ПП в економіку України. Географічна та галузева структура прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 72-92], 3 [с. 68-81], 4 [с. 297-313].

Додатковий: 5, 9 [с. 170-220], 13 [с. 123-135], 28.

Internet-ресурси: 31, 33, 38.

Тема 11. Міжнародна інвестиційна діяльність

Спільні підприємства у світовому господарстві (СП). Передумови й особливості розвитку спільного підприємства. Організаційно-правові й економічні форми створення і функціонування СП. Масштаби, рівень і динаміка розвитку СП. Міжнародні стратегічні альянси (МСА). Роль МСА в сучасному науково-технічному міжнародному співробітництві. Сутність технопарків. Особливості функціонування сучасних технопарків. Вільні економічні зони (ВЕЗ). Класифікація ВЕЗ, особливості функціонування. Діяльність ВЕЗ у різних країнах. Податкові гавані. Офшорні зони.

Передумови та перспективи розвитку міжнародної підприємницької діяльності в Україні.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 81-85], 3 [с. 139-144], 4 [с. 314-322].

Додатковий: 9 [с. 221-246], 13 [с. 55-60, 203-214].

Internet-ресурси: 31, 33, 38.

Тема 12. Глобальна валютно-фінансова система.

Національні, міжнародні і світові валютні системи, їх сутність і елементи. Поняття валюти й її види. Валютний курс, його види. Валютний паритет. Котирування валют. Крос-курс. Валютні ринки та

валютні операції. Принципи, форми та інструменти валютної політики держав з відкритою економікою.

Еволюція світової валютної системи. Роль долара як світової валюти. Європейська валютна система. Зона Євро. Еволюція ролі та перспективи золота в міжнародних валютно-фінансових відносинах.

Роль цифрових валют в якості додаткової або альтернативної валюти. Сутність крипто валют. Електронні гроші. Основні ринки торгівлі крипто валютами. Функціонування системи крипто валют. Проблеми та перспективи крипто валют як світової валюти.

Методи регулювання валютного курсу. Міжнародні валютні війни як сучасний тренд щодо зменшення вартості національної продукції. Вплив девальвації та ревальвації валюти на економічну кон'юнктуру країни. Тенденції розвитку резервних валют в умовах сучасних геополітичних трансформацій.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 81-88, 93-120], 2 [с. 139-164], 3 [с. 95-107, 132-141], 4 [с. 323-359].

Додатковий: 5 [с. 11-74, 108-214], 8 [с. 142-155, 265-284], 14, 17 [с. 201-266, 272-295].

Internet-ресурси: 31, 33, 38.

Тема 13. Платіжний баланс в системі МЕВ

Сутність міжнародних розрахунків. Рахунки лоро та ностро. Механізм міжнародних розрахунків.

Платіжний баланс як відображення світогосподарських зв'язків країни. Показники платіжного балансу та методи класифікації його статей. Структура платіжного балансу. Правила запису операцій в рахунку поточних операцій платіжного балансу. Рахунок операцій з капіталом та фінансовий рахунок: методологія побудови, особливості запису руху коштів. Роль офіційних резервів у платіжному балансі.

Роль платіжного балансу в регулюванні економіки країни. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Методи забезпечення рівноваги платіжного балансу країни.

Основні підходи щодо врегулювання платіжного балансу України.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 124-130], 3 [с. 110-122], 4 [с. 349-359].

Додатковий: 9 [с. 485-548], 17 [с. 16-22].

Internet-ресурси: 31, 33, 38.

Тема 14. Міжнародні валютно-кредитні відносини

Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів.

Передумови формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів (СРПК), його функції. Різновидність операцій на СРПК. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Операції сек'юритизації. Валютна й інституціональна структура СРПК. Система СВІФТ.

МВФ. Група світового банку. МБРР. МАР. МФК. БАГІ. МЦУІС.

Роль транснаціональних банків у розподілі та перерозподілі міжнародних позичкових ресурсів.

Регіональні зміни у сфері зовнішніх позичень. Проблеми зовнішньої заборгованості в МЕВ. Форми, структура і масштаби зовнішньої заборгованості. Інструменти управління зовнішнім боргом країн. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 113-122], 3 [с. 75-81], 4 [с. 360-393].

Додатковий: 9 [с. 253-347], 15, 17 [с. 29-35].

Internet-ресурси: 31, 33, 38.

Тема 15. Міжнародна трудова міграція як форма МЕВ

Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили й етапи розвитку. Масштаби, форми й основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Види міжнародної міграції. Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації («золотих комірців») і проблема «відпливу інтелекту». Роль НТР у розвитку міграції робочої сили, наукових та інженерно-технічних кадрів. Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси країн.

Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її міжнародного експорту. Міжнародні монополії і ринок праці. Міжнародні міграційні коридори у формуванні новітніх міграційних потоків працівників. Вплив міжнародної економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.

Державне і міжнародне регулювання трудової міграції. Міжнародна організація праці (МОП), Міжнародна організація з питань міграції (МОМ) та їх роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав працівників. Програми стимулювання і забезпечення зайнятості трудового населення.

Вплив пандемії COVID19 на міжнародну трудову міграцію. Основні тенденції на ринку праці України. Вимушена міграція та мобільність робочої сили України в умовах воєнної економіки.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 144-157], 4 [с. 394-420].

Додатковий: 8 [с. 234-239, 245-256], 11 [с. 389-405], 20.

Internet-ресурси: 31, 37, 39, 40.

Тема 16. Міжнародні науково-технічні відносини.

Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). Промислові революції та технологічні уклади. НТС як форма МЕН. Традиційні і нові форми НТС країн світу. Вплив НТР на розвиток міжнародного НТС. Міжнародний рух технологій та механізм їх передачі. Спільні наукові дослідження. Міжнародні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР). Обмін науково-технічними досягненнями і досвідом. Взаємні консультації з основних питань НТС. Співробітництво у галузі науково-технічної інформації, винахідництва та патентної справи. Спільні наукові дослідження щодо захисту навколишнього середовища, у медицині, освоєнні космосу і Світового океану. Напрями НТС – електронізація господарства, його автоматизація, роботизація, нові види конструкційних матеріалів, біотехнології, атомна енергетика та ін.

Міжнародний трансфер технологій. Форми міжнародного трансферу технологій.

Комерційний зміст науково-технічних відносин. Розвиток торгівлі ліцензіями і ноу-хау. Захист інтелектуальної власності.

Інтернаціоналізація НТС. Міжнародні науково-технічні програми. Рамкові програми. «Стратегія 2030». Проблеми НТС у діалозі «Схід-Захід». Перспективи включення науково-технічного потенціалу України до міжнародних науково-технічних зв'язків.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 161-181], 3 [с. 89-94], 4 [с. 421-445].

**Додатковий: 8 [с. 108-117], 11 [с. 467-488, 502-513].
Internet-ресурси: 30, 32.**

Тема 17. Глобалізація економічного розвитку

Поглиблення інтернаціоналізації СГ. Роль НТР у зближенні якісних характеристик сучасного виробництва. Дематеріалізація й інтелектуалізація виробництва, зміна моделі економічного розвитку.

Глобалізація економічного розвитку і роль МЕВ в установленні зв'язків національних економік зі світовим господарством і у формуванні елементів глобальної економіки. Світова економічна рівновага, механізм її регулювання. Рушійні сили й особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми. Моделі економічного розвитку.

Розвиток політики неопротекціонізму. Економічна деглобалізація.

Глобальні проблеми СГ і МЕВ. Шляхи розв'язання глобальної продовольчої проблеми. Міжнародні економічні аспекти розв'язання екологічних проблем. Глобальна ресурсоенергетична проблема. Безпека світової економіки. Координація міжнародної економічної політики. Економічні інтереси глобальних лідерів (США, ЄС, Великої Британії, Китаю). Вплив світових пандемій на міжнародні економічні відносини. Глобальні соціально-економічні наслідки російсько-української війни. Переорієнтація світового економічного простору на фоні російсько-української війни. Формування «ідеального шторму» в світовій економіці.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с. 19-24], 4 [с. 31-70], 5 [с. 8-35].

Додатковий: 1 [с. 34-78], 2 [с. 36-49], 8 [с. 24-27, 41-53, 381-393], 12, 16 [с. 78-84], 21, 29.

Internet-ресурси: 30, 31, 34-36.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Амеліна, І. В. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. Для студ. Вищ. Навч. закл. / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С. В. Владимиров. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 256 с.
2. Горбач, Л. М. Міжнародні економічні відносини [Текст] : підручник / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков. – Київ : Кондор, 2017. – 428 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях, підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
4. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. Ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : Київ. Нац. Торг.-екон. ун-т, 2017. – 612 с.
5. Світовий ринок товарів та послуг : підруч. Для студ. Вищ. Навч. Закл. / за заг. Ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – К. : Київ. Нац. Торг.-екон. Ун-т, 2015. – 720 с.

Додатковий

1. Діджиталізація сучасної системи міжнародних економічних відносин [Текст] : монографія / [А. С. Філіпенко та ін.] ; за ред. О. І. Шниркова ; Київ. Нац. Ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київський університет, 2020. – 236 с.
2. Дугінець Г., Ніжейко К. (2022). Міжнародна технічна допомога в повоєнній відбудові України. *SCIENTIA FRUCTUOSA (ВІСНИК Київського національного торговельно-економічного університету)*, 143(3), 36–49. [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(143\)02](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(143)02).
3. Економічні санкції у сучасному світовому господарстві [Текст] : монографія / [О. І. Шнирков та ін.] ; Київ. Нац. Ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київський університет, 2019. – 239 с.
4. Зубко Т., Данченко Л. Євроінтеграція: виклики для зовнішньої торгівлі // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* – 2023. - № 3 (128). - С. 4-13
5. Мазаракі Н., Гончарова Ю. Скринінг прямих іноземних інвестицій: між Сціллою та Харибдою // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* – 2022. - № 4 (123). - С. 4-16.
6. Міжнародна економіка: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко [та ін.]; за заг.ред.: А.А. Мазаракі – К. : Київ. Нац. Торг.-екон. ун-т, 2014. – 824 с.
7. Міжнародна економіка: підруч. Для студ. Вищ. Навч. Закл.: в 2 ч., за ред.. А.А. Мазаракі. – К.: Київ нац.. торг. – екон. Ун –т, 2014 / ч.1. – 564 с.

8. Міжнародна економіка. Підручник./ Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедева В. К. та ін. За ред. А. О. Задой, В. М. Тарасевича – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с*
9. Лук'яненко Д. Г. Міжнародна економіка : підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. Нац. Екон. Ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2014. – 762 с.
10. Коваль В., Новак О., Павлишина К. Експортний потенціал України на ринках GAFTA: кейс UTAS Co // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2022. - № 3 (122). - С. 97-109.
11. Євроінтеграційні пріоритети розвитку національного бізнесу [Текст] : монографія / [А. А. Мазаракі та ін.] ; за заг. Ред. Д-ра екон. Наук, проф. А. А. Мазаракі, д-ра екон. Наук, проф. Т. М. Мельник ; Київ. Нац. Торг.-екон. Ун-т. – Київ : Київ. Нац. Торг.-екон. Ун-т, 2018. – 671 с..
12. Міняйло О. Економічна політика держави за умов глобальної пандемії // SCIENTIA FRUCTUOSA (ВІСНИК Київського національного торговельно-економічного університету). – 2022. - № 1 (141). С. 26–44.
13. Сазонець І.Л. Інвестування: міжнародний аспект: Навчальний посібник / І. Л. Сазонець, В.А. Федорова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 272 с.
14. Мазаракі А., Волосович С. Майнінг криптовалют в умовах критичних трансформаційних процесів // SCIENTIA FRUCTUOSA (ВІСНИК Київського національного торговельно-економічного університету). – 2022. - № 2 (142). С. 4–20.
15. Чугунов І., Кучер Г. Фінанси Міжнародного Валютного Фонду // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2022. - № 2 (121). - С. 77-95.
16. Студінський В.А. Глобальна переорієнтація світового економічного простору в сучасному вимірі на фоні російсько-української війни 2014-2022 рр. // Економічний вісник університету. Випуск № 52, 2022. С. 78-84.
17. Шемет, Т. С. Міжнародні розрахунки та валютні операції : [Текст] : навч. Посіб. / Т. С. Шемет, А. М. Коряк, О. М. Дибя ; за заг. Ред. Канд. Екон. Наук, доц. Т. С. Шемет ; ДВНЗ «Київ. Нац. Екон. Ун-т ім. В. Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2009. – 348 с.
18. Шнирков О. Система економічних санкцій ЄС щодо третіх країн // Економічні санкції у сучасному світовому господарстві : монографія / О. І. Шнирков, А.С.Філіпенко, Р. О. Заблоцька та ін.; за ред.. О. І. Шниркова. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2019.
19. *Deep and comprehensive free trade agreement with the EU: advantages and downsides for the Ukrainian society : monograph / G. Duginets, O.*

* Курсивом позначено джерела, що знаходяться в бібліотечному фонді ДТЕУ

- Diachenko, N. Mazaraki, O. Golovachova ; edited by Ganna Duginets. – Kyiv : Kyiv National University of Trade and Economics, 2019. – 212 p.*
20. Kortukova T., Blahodarnyi A. *Organizational and legal mechanism for ensuring EU migration // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2023. - № 2 (127). - С. 34-46.*
 21. Akhtaruzzaman, M., Boubaker, S., & Sensoy, A. (2021). Financial contagion during COVID–19 crisis. *Finance Research Letters*, 38, 101604..
 22. Eliasson, L. Johan, Costa, Oriol & Garcia-Duran, Patricia (2023). Is the EU’s Trade Policy Aligning with America’s Trade Policy? // *Journal of World Trade* 57, no. 2 (2023) pp. 231–252.
 23. Gregory P. Corning (2022). ASEAN and the Regime Complex for Digital Trade in the Asia-Pacific // *Journal of World Trade*, Volume 56, Issue 6 (2022) pp. 915 – 938.
 24. Latipov, Olim, Lau, Christian, Mahlstein, Kornel & Schropp, Simon (2023). Quantifying the Impact of the Latest US Tariff Sanctions on Russia: A Sectoral Analysis // *Journal of World Trade* 57, no. 1 (2023) pp. 55–124.
 25. Man Teng Iong (2023). The Role of China in Enhancing Global Supply Chains Legal Obstacles and Solutions // *Global Trade and Customs Journal*, Volume 18, Issue 9 (2023), pp. 338-345.
 26. Mohamed Buallay, A., Al Marri, M., Nasrallah, N., Hamdan, A., Barone, E., & Zureigat, Q. (2021). Sustainability reporting in banking and financial services sector: a regional analysis. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 1-26.
 27. Peter A.G. van Bergeijk (2022). Sanctions Against the Russian War on Ukraine: Lessons from History and Current Prospects // *Journal of World Trade*, Volume 56, Issue 4 (2022) pp. 571 – 586.
 28. Rahmonov Jaloliddin (2023). Digitalization in Global Trade: Opportunities and Challenges for Investment // *Global Trade and Customs Journal*, Volume 18, Issue 10 (2023) pp. 391 – 395.
 29. Scott, James & Wilkinson, Rorden (2023). The WTO After MC12: Negotiating multilateral trade in a time of COVID-19 and the war in Ukraine // *Journal of World Trade* 57, no. 2 (2023) pp. 209–230.

Internet-ресурси

А. Інтернет-ресурси західноєвропейськими мовами

	Назва ресурсу	Інтернет-адреса
30	World trade Organization	http://www.wto.org
31	Word bank	http://www.worldbank.org
32	The European Union	https://european-union.europa.eu/
33	International Monetary Fund	https://www.imf.org/

Б. Україномовні Інтернет-ресурси

	Назва ресурсу	Інтернет-адреса
34	Верховна Рада України	http://www.rada.gov.ua
35	Кабінет Міністрів України	http://www.kmu.gov.ua
36	Офіційний сайт Президента України	http://www.president.gov.ua
37	Державна служба статистики України	http://www.ukrstat.gov.ua
38	Національний банк України	http://www.nbu.gov.ua
39	Національна бібліотека України імені академіка В. Вернадського	http://www.nbu.gov.ua
40	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого	https://nlu.org.ua/
41	Представництво ООН в Україні	https://ukraine.un.org/
42	Представництво Європейського Союзу в Україні	https://www.eeas.europa.eu/delegations